

– Du är väl min vän? undrar Leoni, 3 år, och tindrar med ögonen mot Hubert, 3 år.

– Nej, svarar han.

– Jo, men vi är väl bästisar du och jag, vädjar Leoni och ser plötsligt osäker och lite ledsen ut.

Men Hubert står på sig. Och när Leoni frågar en tredje gång svarar han bestämt; – Nej! Jag älskar dig!

B TEXT OCH BILD
Ingvor Farinotte

En fjäril i magen

DET FÖRSTA JAG möter när jag besöker Montessoriförskolan Lilla Kvik-kjokk är Sebastian som skriker ”pusskull, pusskull” och vill att tjejerna ska jaga killarna i den nya leken. Och när jag passerar pratglada och utåtriktade Siri 4 år, lägger hon huvudet på sned, tittar mig rakt i ögonen och säger; ”Hej älskling!”

Att det finns kärlek på dagis, är det ingen tvekan om. Nästan alla har en söt liten historia om sina barn och deras kärlekar på dagis. Många har ”gift” sig där under ceremoniella former och det är minnen som sitter kvar. Längre.

Men vad betyder kärleken för små barn? Prövas identiteten, självkänslan, redan då?

– Det är viktigt för självkänslan att se, bekräfta och respektera varje barns tankar, känslor och funderingar. Att vi tar barnens känslor på allvar, menar montessorilärare Anna-Carin Bergström.

Barn absorberar allt i den här åldern och formas av vad de ser, upplever och känner. Därför är vuxnas bemötande väldigt viktigt, att vi besvarar deras frågor med ärliga svar, förklarar hon.

Om ett litet barn säger ”Jag är kär!” måste vuxna visa att barnets känslor respekteras. Exempelvis kan vuxna säga ”Jaha, är du kär... i vem då... hur känns det att vara kär.. och så vidare.

– Jag tror absolut att barn kan känna för varandra och vara kära, men de behöver hjälp med att bearbeta och utveckla dessa känslor, de har ju inga erfarenheter, menar Anna-Carin.

Det var inte helt lätt att intervjua barnen om kärlek. Det är ett känsligt ämne och om en av de populära killarna svarar ”Bläääh” och ”Äckligt” på frågan om vad kärlek är, hakar resten gärna på. Men alla runt 3 år och äldre har ändå en uppfattning i ämnet. De flesta var överens om att tjejer är mer kära än killar, ”för de är mycket coolare”, och många relaterade till sina föräldrar. När man är vuxen är alla kära, var en uppfattning och en kille menade att när man har gift sig kan man vara arga på varandra trots att man är kär.

Hur är det att möta den första kärleken och när sker det?

– Den första kärleken kommer tidigt, redan i 2-årsåldern, säger Nina Lillo, förskolechef och montessorilärare. Den är oftast riktad till en speciell kompis eller till en

fröken. ”Kille-tjej-pirret”, när pussar blir involverade, kommer först i 3-årsåldern.

Men redan innan förälskelsen på dagis är man kär i sin mamma eller pappa, som man vill gifta sig med, ibland långt upp i åldrarna. Små barn frågar inte chans, eller blir ihop. De är bara kära helt enkelt, och det innefattar pussar.

– Hur ett barn ser på kärlek har ofta att göra med vilka referenser barnet har, fortsätter Nina Lillo.

Med äldre syskon hemma tar barn lätt efter deras attityder och om storasyster menar att man kan bli retad när man visar sin kärlek, då är det så.

– Barnen präglas mycket hemifrån. Ju mer kärleksfulla föräldrarna, familjer och nära vänner är mot varandra, desto lättare har de små barnen att känna och visa sina egna känslor.

Finns det någon skillnad mellan killar och tjejer?

– Visst blir tjejer oftare kära än killar, men jag tror att det mest handlar om att många killar mellan 3-6 inte visar det lika mycket, säger Nina Lillo.

För killarna är det viktigare att bli accepterad i killgruppen, vara lite ”macho” och kunna spela fotboll. Men vid 6 års ålder ungefär är det okej igen att visa att man är kär. Då kan man till och med skicka kort med hjärtan på till flickan man är kär i. Något som tjejerna gör mycket tidigare och oftare.

Anna-Carin Bergström håller med Nina Lillo om att det är mer accepterat för flickor att visa att man är kär, och hon tillägger;

– Här har vi vuxna som förebilder en viktig uppgift, att behandla flickor och pojkar lika. Jag upplever att vi ofta bemöter flickor och pojkar olika, det måste

KLOKROLIGA BARN OM KÄRLEK

”När man är kär blir det varmt i skallen.”
Alexander, 5 år

”Om man är kär i någon vill man hålla det hemligt för om någon berättar kommer alla att skratta.” Mimmi, 5 år

”När man är stor är alla kära.” Ian, 5 år

”Kärlek är pussleken, kramas och krämas, inget tjafs och gräva.” Adrian, 3 år

”En tjej kan bli kär i en tjej och en kille kan bli kär i en kille.” Leoni, 5 år

”I ett annat land fick en kille ha fyra tjejer, men det blev inte orättvist för alla killar fick ha fyra tjejer.” Siri, 4 år

”När man är kär pussas man.” Adrienne, 6 år

”Man kan få barn när man pussas. När man älskar varandra.” Hubert, 5 år

”Att vara kär är inte samma sak som att vara bästis.” Hubert, 5 år

”Om jag blev kär skulle jag sparka henne i rumpan!” Edvard, 4 år

”Alla är kära i sina mammor.” Adrienne, 5 år

”När man blir kär i någon blir man GLAD, men det är roligare att spela fotboll.” Hubert, 5 år

”Tjejer blir mer kära än killar, för killar är mycket coolare.” Sebastian, 5 år
”Om man måste välja mellan kärlek och pannkakor blir det pannkakor!”
Alla killar unisont

”Man blir glad om den man är kär i är kär i en tillbaka.” Leoni, 5 år

”Kärlekens färg är röd men den kan också vara rosa. Men inte svart.” Hubert, 5 år

”När jag var liten var jag kär i Leoni. Och Adrienne.” Malcolm, 6 år

”Kärlek är bläääh!” Alexander, 5 år

”Om man blir kär på dagis får man gifta sig när man blir stor.” Siri, 4 år

"Malcolm är rädd för kärlek för en gång när jag och Adrienne pussade honom sprang han och gömde sig." **Leoni, 5 år**

"Hjärtat brister när man inte är kär längre." **Adrienne, 6 år**

"Man kan vara kär i många samtidigt, men om man är tre som gifter sig får man dansa i en ring." **Adrienne, 6 år**

"Jag vet att min mamma och pappa är kära för de har en fjärril i magen." **Adrian, 3 år**

vi försöka ändra på. Pojkar får också känna, vara känsliga, tycka om någon och kramas. Och tvärtom med flickor så klart, vill de vara lite "macho" och spela fotboll är det också helt okej och ska bejakas.

Och om relationen leder till en konflikt...?

– Då är det viktigaste att finnas där, ge barnen verktyg för att kunna hantera konflikter som kan uppstå, och verktyg för att kunna uttrycka sig, säger Anna-Carin Bergström.

Det är viktigt att barnen får bearbeta vad de upplever och känner, så hennes och kollegan Nina Lillos arbete går ut på att stötta varje barn där det befinner sig just nu. Och ibland räcker det med att bara visa att de ser barnet.

Och om relationen tar slut, blir det stor hjärtesorg då?

Det är väldigt individuellt hur ett barn förhåller sig till att vara kär, menar Nina Lillo. Oftast tar barnet det väldigt naturligt och går kärleken över är det oftast någonting annat som fångar nyfikenheten.

– Barn är så öppna och spontana och har förmågan att leva i nuet. Det händer alltid någonting nytt.

Men vuxna kan ibland försvåra för barnen, menar hon, genom att vi lägger våra egna värderingar på dem genom att förstärka en relation, bara för att man som förälder tycker att det är lite "gulligt". "Jaha, är det din stora kärlek? Är ni ihop nu? Ska ni gifta er?"

Tar det då sedan slut nästa dag – som det ofta blir – tar barnet det hårdare.

– Visst finns det också relationer mellan små barn i förskolan som håller i länge, och sitter djupt känslomässigt i barnen. Det blir den första stora kärleken som man kommer ihåg hela livet. **B**

Adoptera, bli fadder eller hjälp till bistånd – flera fantastiska sätt att hjälpa barn i nöd!

När man adopterar från ett annat land får man också förmånen att lära känna landet och kulturen. Vi är en ideell organisation som förmedlar barn från Sydamerika, Östeuropa, Asien och Afrika. I dessa världsdelar har vi även biståndsarbete och/eller fadderprojekt. Genom oss får Du hjälp med allt kring Din ansökan, ett personligt bemötande och en trygghet i att vi tycker att just Din adoption är viktig.

Du kan beställa GRATIS informationsmaterial om adoption, fadder & bistånd på www.bfa.se

Bli fadder för endast 100kr per månad

- Stöd ett fadderbarn eller projekt
- Få vår medlemstidning

Du kan också stödja vårt biståndsarbete genom att bli medlem i organisationen för endast 350 kr per år.

För endast 100 kr i månaden kan du hjälpa utsatta barn att få mat & utbildning!
Barnen Framför Allt, Energigatan 11, 434 37 Kungsbacka, Telefon: 0300-331 31, E-post: info@bfa.se

Gällivare Lapland

Upplevelsen är närmare än du anar!

www.gellivarelapland.se

Gällivare Lapland, Storgatan 16
SE-98231 Gällivare, Sweden, Tel +46 70-268 56 51

En investering för framtiden

Länstyrelsen
Norrbotten